

## Jakie zmiany w funkcjonowaniu związków zawodowych będą obowiązywać od 1 stycznia 2019 r.

Możliwość tworzenia związków zawodowych i przystępowania do nich przez osoby świadczące pracę na podstawie umów o dzieło, zlecenia czy w ramach tzw. samozatrudnienia to najważniejsza zmiana, jaką uchwalono w zakresie tworzenia i funkcjonowania organizacji związkowych. Nowe przepisy zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2019 r.

Uchwalona ostatecznie 5 lipca 2018 r. ustawa o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła istotne zmiany w ustawie o związkach zawodowych. Tak gruntowna nowelizacja wynika z faktu, że obecne ustawodawstwo związkowe nie spełnia standardów konstytucyjnych i międzynarodowych.

Nowelizacja ustawy o związkach zawodowych prowadzi do zrównania praw związkowych pracowników i innych osób świadczących pracę za wynagrodzeniem. To oznacza, że kilka tysięcy osób, np. taksówkarze, przedstawiciele handlowi, przedstawiciele wolnych zawodów, aktorzy, kierowcy, artyści, muzycy, będzie mogło zgodnie z przepisami przystąpić do związków zawodowych i uczestniczyć w negocjacjach wewnątrzzakładowych np. w celu zawierania układów zbiorowych pracy. Ustawodawca dopasował ustawodawstwo związkowe do standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy i wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W wyroku z 2 czerwca 2015 r. (K 1/13) Trybunał Konstytucyjny orzekł niezgodność przepisów ustawy o związkach zawodowych z Konstytucją RP ze względu na ograniczenie prawa do zrzeszania się w organizacje związkowe. Trybunał nakazał również rozróżnienie, głównie w grupie osób samozatrudnionych, tych, którzy mają wszystkie cechy pracowników i muszą mieć możliwość zrzeszania się w związki zawodowe, i tych, którzy zaliczają się do grupy przedsiębiorców. Samozatrudnieni należący do grupy przedsiębiorców powinni, zdaniem Trybunału, korzystać z wolności zrzeszania się w organizacjach przedsiębiorców.

### Przełomowa zmiana definicji osób mogących należeć do związków zawodowych i pracodawcy

Omawiana nowelizacja wprowadza do ustawy o związkach zawodowych nową definicję „osoby wykonującej pracę zarobkową”. Jest nią pracownik lub osoba świadcząca pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudnia do tego rodzaju pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia, oraz mająca takie prawa i interesy związane z wykonywaniem pracy, które mogą być reprezentowane i bronię przez związek zawodowy.

#### PRZYKŁAD

Aktorzy jednego z teatrów chcieli zarejestrować związek zawodowy. Nie mogli tego zrobić, ponieważ wszyscy współpracowali z teatrem na podstawie umów zlecenia.